

Prejeti

suno

Ena raca ima dve nogi, štiri race pa osem

Članek z zgornjim naslovom ddr. Igljica, objavljen v Delu 9. 12. 2016, pomeni popolno zrnešnjava, ki je mešanica arogance in nevednosti. Nasprotje, ki ga njegov tekst razodeva, pa je staro nasprotje med nekaterimi tehniki in humanisti na naših univerzah. Tehniki vselej čutijo potrebo, da se vmešavajo na področja, ki se nanašajo na humanistične vede, medtem ko se obratno ne dogaja nikoli. Spoznajo se na literarno zgodovino, jezikoslovje, na učenje in poučevanje tujih jezikov ... ne da bi poznali vsaj najosnovnejše publikacije s področja omenjenih znanstvenih ved. Humaniste podcenjujejo in omalovažujejo. Kajti oni predvsem štejejo: koliko ima kdo citatov Wos, koliko ima točk v Sctisu. In nato primerjajo. Menijo, da je članek, ki je objavljen v tej in tej reviji, znanstveni članek, ker je objavljen v tej »baziki«, in avtorju v univerzitetni hierarhiji prinaša toliko in toliko točk. Če ni objavljen v tej in tej »baziki«, pa po njihovem ni znanstveni članek. Ali drugače: če skoči mačka mladitve v krušni peč, so to žemlje.

Po takem pretevanju citatov in sestevanju točk pa sledi navadno brutalen napad na sloveniste, ki ne objavljamo le člankov, temveč tudi samostojne monografije in druga dela. Poleg tega je slovenisti-ka v Sloveniji nacionalna veda, kar pomeni, da ima

tukaj svoji glavni sedež. Kdor želi študirati slovenski jezik in književnost, bo prišel v Slovenijo. Na študij slovenščine se ne bo odpravil v London, Pariz ali Berlin. Brati bo morali v slovenščini in poslušati bo predavanja v tem jeziku. Pri tem je seveda samournemno, da pišemo slovenistični profesorji v slovenščini, tako kot rusisti v ruščini in germanisti v nemščini. In neumno je od nas zahtevati, da bi pisali angleško, oz. da bi objavljali predvsem v angleškem jezikovnem prostoru. Kakor je popolna trapa naša dejstvo, da so naše objave v tujih jezikih na že omenjeni točkovni lestvici vrednotene višje kot objave v slovenščini.

Igljicevo stališče, da je za ohranjanje slovenščine v tehnikih in naravoslovju več kot dovolj, če so predavanja v slovenščini obvezna le na prvi bolonjski stopnji, je škandalozno. Zakaj torej sploh še na prvi bolonjski stopnji? Kaj če bi slovenščino na univerzah kar ukinili? Pa bi rekli, da je dovolj, če slovensko govorimo v gimnazijah, osnovnih šolah in vrtcih, medtem ko so univerze vendar že tako globalne, da slovenščina na njih sploh ni več potrebna? Igljic, ki sprejema plačo na slovenski univerzi, temu očrtno že sledi. V zadnjih petih letih ni objavil nobenega znanstvenega članka v slovenščini, kakor tudi ni objavil niti enega, pri katerem bi bil prvi ali edini avtor.

Igljic nadalje razpravlja o tujih jezikih in ne razlikuje med naglasom, o katerem nisem nikoli pisala,

in znanjem tujega jezika. Pisala sem o znanju tujih jezikov, ki da je za predavanja na univerzi nujno potrebno. Pisala pa sem tudi o neznanju. Nekje sem zapisala, da bi moral slovenski profesor, ki želi na naši univerzi predavati v tujem jeziku, predložiti univerzitetno diplomno ali mednarodni certifikat o znanju tujega jezika, ne pa biti samo samovšečno prepričan o tem, da tuji jezik zna. Pisala sem tudi o tem, da nobena univerza, ki da kaj nase, predavati v pomnjkijvem jeziku ne bi smela dovoliti.

V naših polemikah o tem, ali in zakaj je slovenščina na slovenskih univerzah še potrebna, sem pogosto prebrala mnenje v slogu – »Bila profesor na mednarodni doktorski šoli« ali »Bila sem članica habilitacijske komisije na tuji univerzi«, čemur je sledilo veličnostno pojašnjevanje, da je bil tam jezik komunikacije angleški. Seveda, le zakaj ne. Angleščina (in vsak drug tuji jezik) je lahko komunikacijsko sredstvo za vse, ki se drugače med seboj ne razumejo. Ne sme pa angleščina (niti noben drug jezik) nadomestiti vlogo, ki jo ima uradni jezik v neki samostojni državi. Ne more in na sme nadomestiti vlogo slovenščine v Sloveniji. Za to imamo nena- zadnje Ustavo RS in zakon o javni rabi slovenščine. Ali ju moramo spoštovati? O tem se je na zadnjem posvetu v Državnem svetu RS (8. 12. 2016) vprašal tudi akademik Marko Snoj. Ali moramo v tej državi spoštovati prometne znake, ali pa lahko vozimo

po svojo? - Vsi vemo, da ne. Toda, zakaj se nam zdi samournemno kršiti zakon o javni rabi slovenščine? Zakaj je samournemno kršiti ustavo?

Na nedavnem posvetu o slovenščini je v DS nastopil tudi profesor Schellander, koroški Slovenec, ki je pripovedoval o tem, kako je skupino svojih študentov peljal na ekskurzijo v neko podjeffe v Sloveniji, kjer je direktor tujec. Tega tujca so vprašali, kakšen je njegov odnos do slovenščine. Povedal jim je, da je svoje otroke vpisal v slovensko šolo in da se tudi sam navdušeno uči slovensko. A pri tem je imel čudno izkušnjo. Ko je svojim kolegom Slovencem v podjetju povedal, da se namerava učiti slovenščine, so mu to vsi po vrsti odsvetovali, češ le kaj da bo počel s tem jezikom, saj se ga vendar ne spatača učiti. Toda omenjeni direktor je pri učenju slovenščine vztrajal in dejal, da ni česa podobnega še nikoli doživel – namreč da bi mu v neki tuji državi domačni učenje državnega jezika odsvetovali. Tako daleč smo prišli s svojim samopodcenjevanjem.

Vsem, ki jih zanima najnovejša polemika, mnenja in različni predlogi v zvezi z vlogo slovenščine na univerzi, svetujem, da si ogledajo zadnji številki revije Dialogi (2016/7-8) in Slavica Centralis (2016/2), pa tudi spletni portal Za govor slovenščine (Inštitut Nove revije).

red. prof. dr. Silvija Borovnik,
Dravograd